

polskiej (I, 102—120) i *O ile należałoby uwzględnić narzecza ludowe w gramatykach* (V, 186—192).

Na zakończenie zaś tego sprawozdania notujemy, iż w tomie I, w obszernym *Przeglądzie bibliograficznym prac naukowych o języku polskim*, ułożonym przez K. Appla i A. A. Kryńskiego — znajduje się specjalny dział oznaczony *C. III. p. t. Dyalektologia* (str. 663—680). Dzieła w dziale tym wymienione podzielono na dwie kategorie, na a) badania gwarł ludowych i b) zbiory pieśni, podań ludu i t. p. materiałów etnograficznych. Pod tytułem każdego wymienionego dzieła sprawozdawcy ci podają krótką treść i zarazem spis recenzji i sprawozdań o tem dziele.

Henryk Ułaszyn.

SPRAWY TOWARZYSTWA.

I. Posiedzenia Zarządu centralnego.

Szóste posiedzenie odbyło się 31. października 1900 r. Obecni p. p. Bał, dr. Kalina, dr. Krčęk, dr. Leciejewski, dr. Pazdro, Soleski, Sołtys, dr. Twardowski, Wróński i Zdziarski. Przewodniczył Prezes Tow. dr. Kalina.

1. Przyjęto 9 nowych członków.
2. Uchwalono zrobić drugie wydanie pracy dr. St. Eljasza-Radzikowskiego p. t. „Styl zakopiański.“.
3. Prezes zakomunikował list otrzymany od Kasy im. J. Mianowskiego, w sprawie dzieła śp. Dr. Matlakowskiego, który postanowiono ogłosić w „Ludzie“; jakoteż podał do wiadomości dwa listy, otrzymane od rektora Uniw. Jagiel. w Krakowie z podziękowaniem za adres i „Lud“ ofiarowany w dniu Jubileuszu wszechnicy.
4. Dr. Eljaszowi-Radzikowskiemu uchwalono pisemne podziękowanie za starania, połączone około artystycznego wykonania adresu dla wszechnicy Jagiellońskiej.
5. Prezes zakomunikował, że Tow. otrzymało na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie dyplom honorowy za zbiory i wydawnictwa.
6. Na wniosek p. Zdziarskiego uchwalono pierwszy zeszyt „Ludu“ z r. 1901 powiększyć o arkusz druku.

Siódme posiedzenie odbyło się 6. grudnia 1900 r. Obecni p. p. Bał, dr. Kalina, dr. Leciejewski, dr. Pazdro, Wroński i Zdziarski. Przewodniczył prezes Tow.

1. Przyjęto 2 nowych członków.
2. Uchwalono podjąć akcyę celem założenia muzeum etnograficznego krajowego.
3. Stosownie do zaproszenia Tow. historycznego wybrano dwu delegatów: dr. Kalinę i Wrońskiego do ankiety mającej rozpatrzyć projekt założenia Tow. dla popierania nauki polskiej.
4. Uchwalono wnieść podania o subwencyę do Ministeryum ośw., Sejmu kraj. i Rady m. Lwowa.
5. Postanowiono w r. 1901. bić „Lud“ w 650 egzemplarzach.
6. Rezygnacyi dr. Twardowskiego z godności członka Zarządu nie przyjęto.
7. Termin najbliższego posiedzenia naukowego naznaczono na 13. grudnia.

Ósme posiedzenie odbyło się 12. stycznia 1901 r. Obecni p. p. Bayger, dr. Bruchnalski, dr. Kalina, dr. Leciejewski, dr. Pazdro, Soleski, Sołtys i Zdziarski. Przewodniczył Prezes Tow.

1. Przyjęto 47 nowych członków.

2. Mianowano delegatem Tow. p. Fr. Leichtfrieda w Podłężu, a p. J. Szydłowskiemu udzielono pełnomocnictwo na założenie oddziału Tow. w Dębicy.
3. Przyjęto rezygnację z godności członka Zarządu p. dr. J. Niemca.
4. Uchwalono wydać zamiast drugiego zeszytu „Ludu“ za r. 1901. „Podręcznik ludoznawstwa“ w 1500 egzemplarzach.
5. Uchwalono powiększyć „Lud“ o 4 arkusze rocznie począwszy od r. 1901
6. Na posiedzeniu tajnem ułożono propozycje dla Walnego Zgromadzenia na prezesa, wiceprezesa i 4 członków zarządu w miejsce ustępujących: dr. Krćeka, dr. Kolessy, dr. Gorzyckiego i dr. Niemca, który zrezygnował.
7. Termin Walnego Zgromadzenia naznaczono na 26. stycznia i ułożono porządek dzienny.

W wykonaniu uchwały powziętej w Sekcyi etnograficznej III. Zjazdu historyków polskich w Krakowie 1900 r. wysłał Zarząd Towarzystwa ludozn. odezwę do Komitetu kasy im. Mianowskiego w sprawie wydawnictwa 2-go tomu dzieła śp. Matlakowskiego, na którą otrzymał następujące pismo:

Do Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie.

Otrzymałiśmy odezwę Zarządu L. 251 z d. 22. z. m. i przyłączamy się do wyrazów ubolewania z powodu zwłoki, jaka zachodzi od szeregu lat w doprowadzeniu do skutku cennego rękopisu ś. p. Matlakowskiego p. t. »Zdobienie i sprzęt ludu polskiego na Podhalu«. Ponieważ ze sprawozdań, jakie nas doszły o pracach sekcyi etnograficznej III. Zjazdu historyków polskich w Krakowie z żalem przekonaliśmy się, że nikt z osób uczestniczących w sekcyi tej, nie wyjaśnił obecnym, jaki jest stan faktyczny zaniedbanej od tak dawna sprawy, pozwalamy sobie pokrótce wyłuszczyć Zarządowi Towarzystwa ludoznawczego, jako wykonawcy uchwały sekcyi pomienionej, okoliczności fak.yczne, należycie sprawę całą wyswietlając.

Nieboszczyk ś. p. Matlakowski na kilka miesięcy przed śmiercią, w marcu 1895 r., zwrócił się do Komitetu Kasy naszej z prośbą o podjęcie wydania pracy wyżej nazwanej, w rękopisie jeszcze nie ukończonej, wskazując, iż wydawcą dzieła będzie kolega i przyjaciel jego Dr. Józef Peszke. Ten ostatni akceptował włożone nań obowiązki na oryginalnej odezwie autora rękopisu. Komitet Kasy skwapliwie propozycję przyjął, o czem autora bezzwłocznie zawiadomił. Gdy Matlakowski zmarł, zwrócił się do Komitetu kasy Dr. Peszke, powołując się na porozumienie swe z wdową po zgasłym przyjacielu, z ponowieniem zapewnień, iż dochowa obowiązków włożonych przez nieboszczyka i dzieło najzupełniej do druku przygotowuje. Koszt obliczył wówczas na 2—3 tysięcy rubli. Komitet przyjął to do wiadomości i kwotę 3.000 rubli na wydanie dzieła zarezerwował. W ciągu roku 1896 i 1897 na żądanie Dra Peszke wyłacono różnym za roboty przy przepisywaniu rysowaniu i odbiciu klisz do dzieła około 900—1000 r., gdy jednak o rozpoczęciu druku nic słyhać nie było, jeden z członków Komitetu upomniał się u wydawcy o wiadomości, co się dzieje z wydawnictwem. Pod dniem 10./X. 1897 objaśnił Dr. Peszke Komitet o przyczynach zwłoki, zawiadamiając, iż niebawem druk rozpocznie. Komitet odezwę tę przyjął do wiadomości, lecz odpowiadając na nią Drwi. Peszke, zaznaczył, iż zwłoka jest mu przykrą i prosi o ukończenie rękopisu najdalej na I. IV. 1898. Jednocześnie Komitet przyjął wszelkie uwagi i życzenia wydawcy co do sposobu wydania książki i t. p. Następnie prowadzono z wydawcą za pośrednictwem jednego z członków Komitetu, pertraktacje celem ustalenia terminu stanowczego i rozpoczęcia druku, aż wreszcie, na zasadzie tych rokowań pod d. 5 kwietnia 1898 r. określono termin ostateczny ukończenia rękopisu na I tycznia 1899 r. Terminu tego wydawca nie dotrzymał i żadnych od tego czasu

nie dał Komitetowi wiadomości. Dr. Peszke jest wydawcą dzieła z woli autora, z upoważnienia wdowy po nim pozostałej, w jego ręku znajduje się rękopis i wszelkie materyały. Komitet zaś jest tylko przedstawicielem i czasowym dysponentem funduszu, jaki od r. 1895 na cel wydania książki jest w kasie odłożony, a którego reszta wynosi obecnie z górą 2000 rubli. Środki swe do przynaglania wydawcy Komitet, jak mu się zdawało, wyczerpał.

Z otrzymanej obecnie odezwy jednak Komitet o tyle skorzysta, że ją prześle w oryginale zalegającemu wydawcy z prośbą o dokładne przedstawienie, w jakim stanie praca nad wydawnictwem się znajduje.

Komitet tuszy sobie, że przedstawienie w krótkim szkicu właściwego stanu rzeczy w materyi, przez sekcję Zjazdu poruszanej, wyświetli należycie stosunki, które na posiedzeniu sekcji niedość bezstronnie przedstawione zostały.

Za członka Komitetu sekretarza:

J. Natanson.

Wiceprezes Komitetu: ~~XXXXX~~

R. Dobrski.

II. Sprawozdanie z VII. Walnego Zgromadzenia.

Siądme zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa ludoznawczego odbyło się 26. stycznia b. r. w sali botanicznej uniwersytetu we Lwowie. Przewodniczył prezes Tow. Dr. A. Kalina, protokół prowadził sekretarz Towarzystwa St. Zdziarski.

I. Po zagajeniu, wypowiedzianem przez Dra Kalinę, w którym nakreślił główne rezultaty zeszłorocznej pracy Zarządu i wskazał, jakie zadania Tow. na przyszłość czekają,

II. odczytał St. Zdziarski szczegółowe sprawozdanie z czynności Zarządu za rok ubiegły. Działalność Tow. na polu naukowem była tak wydatną jak nigdy dotąd. Spowodował ją Zjazd historyków polskich w Krakowie, którego sekcję etnograficzną zorganizowaliśmy, zapewniwszy jej referentów i korreferentów. Jakie były rezultaty prac naszych nad sekcją — o tem świadczą wymownie gorące dyskusye, które toczyły się nad referatami. Nie na tem wszelako skończyła się nasza praca dla Zjazdu, sekcya bowiem etnograficzna przekazała wykonanie, zapadłych uchwał, Tow. ludoznawczemu. Nie zwlekając długo, rozpatrywała osobna komisya wybrana przez Zarząd, jeszcze w lipcu całą sprawę i niektóre z tych uchwał o ile były możliwe do wykonania obecnie, już załatwiła pomyślnie, bo przewodnik etnograficzny w przyszłym miesiącu opuści prasę drukarską, a dzieło ś. p. Dra Matlakowskiego pojawi się niebawem. W ogólności ze Zjazdu historyków wynieśliśmy to niezłomne, a poparte wielu dowodami przekonanie, iż Tow. nasze ma wielką powagę u naszych i u obcych, że może liczyć na poparcie ogółu skoro nam powierzono wykonanie uchwał tam zapadłych, skoro jak najsympatyczniej się o nas wyrażano tak, że kiedy jeden z referentów zaznaczył, iż Tow. nasze w r. 1899 nie otrzymało subwencji Sejmowej, wyrazem oburzenia nie było końca. Z pomiędzy członków Zarządu w Zjeździe brali udział: Dr. A. Kalina, Dr. Fr. Krček i St. Zdziarski. W łonie Tow. ruch naukowy nie zmalał także, gdyż odbyliśmy 5 posiedzeń naukowych, na których odczytano 6 prac. Objętość »Ludu« nie zmniejszyła się również, a za to staraliśmy się o dobór prac i zwiększenie liczby ilustracyj, których pomieścić zeszły rocznik tyle, ile żaden dawniejszy. Ponadto wydaliśmy w odbitkach prace Dra Krčeka i Dra St. Eljasza-Radzikowskiego. Praca ta ostatnia rozeszła się w ciągu 3-ech miesięcy w 500 egzemplarzach, ponieważ zaś ciągle nadchodzą liczne zamówienia, przeto postanowiliśmy przystąpić do ponownego